

29 בדצמבר 2021

בדוא"ל: sara@energy.gov.il

לכבוד
גב' קארין אלהרר
שרת האנרגיה
רח' בנק ישראל 7
ירושלים

נכבדתי,

הנדון: המשך חיפושי גז ונפט בים התיכון

בשם מרשתי, גרינפיס ים תיכון בע"מ, הריני לפנות אליך בעניין שבנדון, כדלקמן:

1. כפי שידוע לך, הפקת גז מאובנים במדינת ישראל מתבצעת, נכון להיום, באמצעות שתי אסדות המצויות בסמוך לחופי ישראל - אסדת "לויתן" ואסדת "תמר", המופעלות שתיהן על ידי חברת שברון. בנוסף, מאגר "כריש צפון", המפותח בימים אלה על ידי חברת אנרג'יאן, צפוי להתחיל בהפעלה מסחרית בשנת 2023 או קודם לכן.
2. לא למותר לציין כי כיום, וביתר שאת עם השלמת פיתוחו של מאגר כריש צפון, חלק משמעותי מן הגז המופק במימיה הכלכליים של ישראל ייועד לייצוא ולא לצריכה מקומית.
3. לא ניתן להפריז בנזקים הנגרמים כיום, והעלולים להיגרם בעתיד, כתוצאה מהפקת הגז בסמוך לחופי ישראל. די אם נציין את פליטת גזי החממה המהווה חלק מהליך הפקת הגז ושינועו, זיהום האוויר, הסכנה לים ולחופים כתוצאה מאירועי שפך חלילה, הסכנות הביטחוניות לאסדות הקידוח ומתקני ההפקה, ועוד ועוד – השפעות שליליות שלכולן השפעה מקומית בישראל בשעה שהגז המופק בים מיועד בחלקו דווקא לייצוא.
4. נראה כי סכנות אלה לא נעלמו מעיניך, והודעתך מיום 15.12.2021, לפיה שנת 2022 תהיה שנת האנרגיות המתחדשות, ובהתאם לכך - משרד האנרגיה לא יאמץ את מסקנות דו"ח בחינת מדיניות הגז הטבעי ולא יצא להליך הרביעי למתן רישיונות לחיפושי גז טבעי, עולות בקנה אחד עם הרצון לפתח אנרגיות מתחדשות על פני דלקים פוסילים.
5. מרשתי מברכת כמובן על הצהרתך זו, וסבורה כי יש בה כדי להטיב עם משק האנרגיה והגנת הסביבה בישראל. יחד עם זאת סבורה מרשתי, כי בהצהרה זו יש כדי לעמוד באופן חלקי בלבד עם **מלוא המאמצים העולמיים בכלל, ועם אלה הנדרשים מישראל בפרט, להביא לצמצום בפליטת גזי החממה ולהפחתת הסיכון מפיתוחם של שדות הגז**, בייחוד לאור ההשפעות השליליות שבניצול דלק פוסילי בעת הזו, וזאת משני טעמים עיקריים שיפורטו להלן.
6. ראשית, על פי הודעתך, פיתוח שדות הגז הנוספים לא יבוטל, אלא רק יושהה לתקופה קצרה בת שנה. מובן כי להשהיה זמנית זו אין כל משמעות מעשית כמעט ביחס לצמצום ההשפעות השליליות הנובעות מהרחבת פיתוח מאגרי הגז בישראל, שכן לדחייה כאמור השפעה שולית אם בכלל על האפשרות כי מאגרי גז נוספים יתגלו ויפותחו בישראל בעתיד הנראה לעין.

7. שנית, ועל פי נוסח הודעתך, אין בכוונת המשרד לעצור את פיתוחם האפשרי של שדות גז שרישיונות עבורם כבר הוענקו על ידי הממונה על ענייני הנפט במשרד האנרגיה. למיטב ידיעתה של מרשתי, נכון להיום, עומדים בתוקפם 15 רישיונות שונים לחיפושי גז ונפט בים התיכון, הניתנים למימוש בזמן הקרוב, או שכבר ממומשים בימים אלה.
8. המשך הפיתוח בפועל של שדות הגז במימי הים התיכון יחבל במאמצים להביא לצמצום בפליטת גזי החממה ויביא בהכרח להגברת הסיכון הנשקף לסביבה ולבריאות הציבור כתוצאה מהרחבת פיתוח שדות הגז שלחופי ישראל.
9. בהתאם לכך וביחס למסקנות הביניים של "ועדת אדירי 2", שעסקה בהמשך פיתוחו של משק הגז בישראל בכלל וביחס לייצואו בפרט, התייחס המשרד להגנת הסביבה וציין, כי "התועלת הכלכלית הישירה בטווח הקצר מחתימה על עסקאות למכירת גז לאירופה ברורה. עם זאת, היא לא מביאה בחשבון את הסיכונים הסביבתיים והכלכליים כתוצאה מפיתוח תעשייה מזהמת בתחומי ישראל, כמו גם את ההיבט המוסרי והערכי הכרוך בכך".
10. זאת ועוד. כפי שבוודאי ידוע לך, ממשלת ישראל אישרה לפני כשנה וחצי את הצעת משרד האנרגיה להעלות את היעד לייצור חשמל מאנרגיות מתחדשות לשיעור של 30% עד שנת 2030. מבלי להתייחס לשיעור הנמוך של יעד זה, הרי שהמשך פיתוח בפועל של מאגרי הגז בים עלול לסכל את העמידה גם ביעד בלתי שאפתני זה.
11. מכאן, שהן מטעם זה והן מן הסיכונים הסביבתיים והאחרים הנשקפים לסביבה ולבריאות הציבור כתוצאה מפיתוחם של מאגרי גז נוספים, דומה שהמשך פיתוחם של מאגרי הגז מכוח הרישיונות הקיימים, ומתן דחייה קצרה ומוגבלת בזמן ביחס לחלוקת רישיונות חדשים, לא יביא לשינוי הרצוי במשק האנרגיה הישראלי.
12. נוכח האמור, חשיבות הדברים, והעניין הציבורי בעניין, נבקש לקבל את עמדתך ביחס לאפשרות כי משרד האנרגיה יאסור לחלוטין את המשך פיתוחם של מאגרי הגז בים, לרבות בדרך של ביטול הרישיונות הקיימים שכבר הוצאו על ידי הממונה מכוח חוק הנפט, ויודיע כי לא יוענקו יותר רישיונות חדשים.
13. נודה לקבלת עמדה זו בהקדם, לאורה תוכל מרשתי לכלכל את המשך צעדיה.

בכבוד רב,
מתן גרפינקל, עו"ד

